RETTENS DOM

30. september 2004 *

I sag T-313/02

David Meca-Medina, Barcelona (Spanien),

Igor Majcen, Ljubljana (Slovenien),

ved avocat J.-L. Dupont,

sagsøgere,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved O. Beynet og A. Bouquet, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

* Processprog: fransk.

støttet af:

Republikken Finland ved T. Pynnä, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg,

angående en påstand om annullation af Kommissionens beslutning af 1. august 2002 om afvisning af den af sagsøgerne indgivne klage over Den Internationale Olympiske Komité (IOC), hvori sagsøgerne havde krævet, at det blev fastslået, at visse regler, der er vedtaget af IOC og iværksat af Fédération internationale de natation (FINA), samt visse dele af den praksis, der udøves vedrørende dopingkontrol, er i strid med EF-konkurrencereglerne og den frie udveksling af tjenesteydelser (sag COMP/38158 — Meca-Medina og Majcen/IOC),

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
(Fjerde Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, H. Legal, og dommerne V. Tiili og M. Vilaras,

Justitssekretær: ekspeditionssekretær J. Palacio González,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 21. april 2004,

afsagt følgende

Dom

Retsforskrifter og faktiske omstændigheder

1 Den Internationale Olympiske Komité (herefter »IOC«) er den øverste myndighed i den olympiske bevægelse, som omfatter de forskellige Internationale sportsforbund, herunder Fédération Internationale de natation (Det Internationale Svømmeforbund, herefter »FINA«).

2 FINA gennemfører for svømmesporten ved sine Doping Control Rules (regler om dopingkontrol, i den affattelse der var gældende på tidspunktet for sagens faktiske omstændigheder, herefter »DC«) den olympiske bevægelses antidopingkodeks. Bestemmelse DC 1.2a definerer doping som en »overtrædelse, når et forbudt stof findes i vævet eller i væsken i en sportsudøvers krop«. Denne definition svarer til definitionen i antidopingkodeksens artikel 2, stk. 2, hvorefter doping bestemmes som »tilstedeværelse af et forbudt stof i atletens legeme, konstatering af brug af sådanne stoffer eller konstatering af en forbudt anvendelsesmetode«.

3 Nandrolon og dets metabolitter, norandrosteron (NA) og noretioklolanolon (NE) (herefter samlet benævnt »nandrolon«), er forbudte anabole stoffer. Ifølge 27 IOC- og FINA-godkendte laboratoriers praksis, og for at tage hensyn til muligheden for en endogen produktion, dvs. ikke ulovlig, af nandrolon, kan tilstedeværelsen af dette stof i mandlige atleters krop først anses for doping over en tærskelværdi på 2 nanogram (ng) pr. milliliter (ml) urin.

4 I tilfælde af en førstegangsdoping med et anabolisk stof fastsætter reglen i DC 9.2a, at atleten udelukkes for mindst fire år. Denne sanktion kan imidlertid reduceres i medfør af DC 9.2, sidste punktum, og bestemmelserne i DC 9.3 og DC 9.10, hvis atleten beviser, at han ikke bevidst har taget det forbudte stof, eller hvorledes det pågældende stof har kunnet være til stede i hans krop, uden at det kan tilskrives hans manglende påpasselighed.

5 Sanktioner pålægges af FINA's Doping Panel (doping-komitéen), hvis beslutninger kan ankes til Tribunal arbitral du sport (herefter »TAS«) i henhold til bestemmelse DC 8.9. TAS, der har hjemsted i Lausanne, finansieres og administreres af et uafhængigt organ under IOC, Conseil international de l'arbitrage dans le sport (det internationale råd for voldgift inden for sport, herefter »CIAS«).

6 TAS' afgørelser kan ankes til den schweiziske forbundsdomstol, som har kompetence til at prøve voldgiftsafgørelser, der træffes i Schweiz.

7 Sagsøgerne er to professionelle atleter inden for langdistancesvømning, som er svømmesportens pendant til en maraton.

8 Under en dopingkontrol foretaget den 31. januar 1999 under verdensmesterskabet for denne disciplin i Salvador de Bahia (Brasilien), hvor de blev henholdsvis nummer et og to, blev sagsøgerne testet positive for nandrolon. Indholdet var for D. Meca-Medinas vedkommende på 9,7 ng/ml og for I.Majcen på 3,9 ng/ml.

9 Den 8. august 1999 traf FINA's Doping Panel afgørelse om udelukkelse af de to sagsøgere for en periode på fire år.

10 Efter sagsøgernes anke stadfæstede TAS ved voldgiftsafgørelse af 29. februar 2000 afgørelsen om udelukkelse.

11 I januar 2000 viste videnskabelige resultater, at metabolitter af nandrolon kan produceres endogent af den menneskelige krop ved indtagelsen af visse fødevarer, såsom kød fra en ikke-kastreret orne, med en procentsats, der overskrider den accepterede tærskelværdi.

12 Henset til denne udvikling indgik FINA og sagsøgerne et forlig ved en voldgiftsaftale af 20. april 2000, således at sagen på ny blev indbragt for TAS.

13 Ved voldgiftskendelse af 23. maj 2001 reducerede TAS udelukkelsen af sagsøgerne til to år.

14 Sagsøgerne har ikke anket denne voldgiftskendelse til den schweiziske forbundsdomstol.

15 Ved skrivelse af 30. maj 2001 indgav sagsøgerne en klage til Kommissionen i henhold til artikel 3 i Rådets forordning nr. 17 af 6. februar 1962, første forordning om anvendelse af bestemmelserne i traktatens artikel [81] og [82] (EFT 1959-1962, s. 81, org.ref.: JO 1962, 13, s. 204), med påstand om, at der var sket en tilsidesættelse af artikel 81 EF og/eller 82 EF.

16 I deres klage anførte sagsøgerne, at visse regler, som er vedtaget af IOC og gennemført af FINA, og ligeledes visse former for praksis i forbindelse med dopingkontrol er i strid med fællesskabsreglerne vedrørende konkurrence og den frie udveksling af tjenesteydelser. For det første udgør fastsættelsen af tærskelværdien på 2 ng/ml en samordnet praksis mellem IOC og de 27 af IOC udvalgte laboratorier. Denne tærskelværdi kan ifølge sagsøgerne ikke begrundes i videnskabelige fakta og kan føre til udelukkelse af uskyldige atleter eller blot atleter, som ikke er påpasselige. For sagsøgernes vedkommende kunne overskridelsen af tærskelværdien være et resultat af, at de havde indtaget et måltid indeholdende kød fra en ikke-kastreret orne. Endvidere forøger IOC's vedtagelse af en mekanisme med objektivt ansvar samt oprettelsen af instanser med ansvar for voldgift i forbindelse med sportstvister (TAS og CIAS), og som ikke er tilstrækkeligt uafhængige af IOC, blot tærskelens konkurrencestridige karakter.

17 Ifølge klagen vil anvendelsen af disse regler (herefter uden forskel benævnt de »anfægtede antidopingregler« eller »det anfægtede antidopingreglement«) efter sagsøgernes mening føre til en tilsidesættelse af atleters økonomiske frihed, som bl.a. er sikret ved artikel 49 EF, og, set ud fra et konkurrenceretligt synspunkt, til en tilsidesættelse af rettigheder, som atleter kan påberåbe sig i henhold til artikel 81 EF og 82 EF.

18 Ved skrivelse af 8. marts 2002 begrundede Kommissionen i henhold til artikel 6 i Kommissionens forordning (EF) nr. 2842/98 af 22. december 1998 om høring af parter i visse procedurer efter EF-traktatens artikel [81] og [82] (EFT L 354, s. 18) over for sagsøgerne, hvorfor den ikke havde taget klagen til følge.

19 Ved skrivelse af 11. april 2002 fremkom sagsøgerne med deres bemærkninger til Kommissionens skrivelse af 8. marts 2002.

20 Ved beslutning af 1. august 2002 (herefter den »anfægtede beslutning«) afviste Kommissionen sagsøgernes klage efter at have undersøgt det anfægtede antidoping-reglement på grundlag af konkurrencerettens bedømmelseskriterier og slået fast, at dette reglement falder uden for anvendelsesområdet for forbuddet i artikel 81 EF og 82 EF (punkt 33-70 i den anfægtede beslutning).

Retsforhandlinger og parternes påstande

21 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 11. oktober 2002 har sagsøgerne anlagt nærværende søgsmål.

22 Ved særskilt dokument af samme dato har sagsøgerne fremsat begæring om, at der træffes afgørelse efter en hasteprocedure i henhold til artikel 76a i Rettens procesreglement. Denne anmodning, som Kommissionen har modsat sig i indlæg indleveret til Rettens Justitskontor den 25. oktober 2002, har Retten ikke efterkommet.

23 Ved processkrift indleveret til Rettens Justitskontor den 24. januar 2003 har Republikken Finland fremsat begæring om at måtte intervenere i den foreliggende sag til støtte for Kommissionens påstande. Ved kendelse af 25. februar 2003 tillod formanden for Rettens Fjerde Afdeling denne intervention. Intervenienten har indgivet inverventionsindlæg den 7. april 2003.

24 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten (Fjerde Afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling.

25 Sagsøgerne og Kommissionen, som var til stede under retsmødet den 21. april 2004, har afgivet mundtlige indlæg og besvaret spørgsmål fra Retten. Intervenienten var ikke til stede under retsmødet, hvilket er tilført retsbogen.

26 Sagsøgerne har nedlagt påstand om, at den anfægtede beslutning annulleres.

27 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

— Frifindelse.

— Sagsøgerne tilpligtes at betale sagens omkostninger.

28 Republikken Finland har nedlagt påstand om, at Kommissionen frifindes.

Retlige bemærkninger

Parternes argumenter

29 Sagsøgerne har fremført tre anbringender til støtte for deres søgsmål.

30 Med det første anbringende har sagsøgerne gjort gældende, at Kommissionen har anlagt et åbenbart urigtigt skøn med hensyn til de faktiske og retlige omstændigheder, idet den ikke har anset IOC for at være en virksomhed i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i Fællesskabets retsinstansers praksis.

31 Som deres andet anbringende har sagsøgerne anført, at Kommissionen har anlagt et åbenbart urigtigt skøn med hensyn til de faktiske og retlige omstændigheder, idet den ikke har anset den begrænsning af atleters frihed, som følger af det anfægtede antidopingreglement, for at være en hindring af konkurrencen i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 81 EF, idet en sådan begrænsning ifølge Kommissionen er nødvendig for organiseringen og den planmæssige afholdelse af et sportsstævne, og at begrænsningen ikke går ud over, hvad der er nødvendigt for at forfølge formålet bestående i at bekæmpe doping. Kommissionen har ifølge sagsøgerne ikke anvendt de kriterier, som Domstolen opstillede i dom af 19. februar 2002, Wouters m.fl., korrekt (sag C-309/99, Sml. I, s. 1577, herefter »Wouters-dommen«).

32 Som det tredje anbringende har sagsøgerne anført, at Kommissionen har anlagt et åbenbart urigtigt skøn med hensyn til de faktiske og retlige omstændigheder, idet den i punkt 71 i den anfægtede beslutning har fastslået, at »klagen ikke indeholder faktiske omstændigheder, der gør det muligt at fastslå, at en medlemsstat eller et associeret land har tilsidesat artikel 49 EF. Intet peger i retning af, at en medlemsstats myndighed er ansvarlig for vedtagelsen af retsakter, som kunne være i strid med princippet om fri udveksling af tjenesteydelser«.

33 Kommissionen har — efter at den indledningsvis har gjort gældende, at søgsmålet ikke er begrundet, idet sagsøgerne anfægter en sportslig sanktion og videnskabelige kriterier, der er fastlagt for at bekæmpe doping, af grunde, som rent kunstigt udledes af konkurrenceretten — herefter, som led i tilbagevisningen af de tre annullationsanbringender, fremført anbringender til støtte for den analyse, den har anvendt i den anfægtede beslutning. Kommissionen har for det første gjort gældende, at den i punkt 37 i den anfægtede beslutning havde anført, at IOC kan anses for at være en virksomhed, og tilføjet, at IOC inden for den olympiske bevægelse kan anses for at være et forbund af nationale forbund og internationale virksomheder. For det andet har Kommissionen med rette fastslået i punkt 55, 70 og 72 i den anfægtede

beslutning, at de anfægtede antidopingregler ikke falder ind under forbuddet i artikel 81, stk. 1, EF og artikel 82 EF, og at den ikke har tilsidesat kriterierne i Wouters-dommen. Afslutningsvis har Kommissionen med rette afvist klagen, for så vidt som den vedrører en tilsidesættelse af artikel 49 EF, idet klagen ikke indeholder elementer, der giver holdepunkter for at antage, at en medlemsstat eller et associeret land har begået en sådan tilsidesættelse (punkt 71 i den anfægtede beslutning).

34 Republikken Finland har gjort gældende, at sport efter dens mening kan anskues på to måder: På den ene side er der selve sportsaktiviteten, som spiller en social, samlende og kulturel rolle, på den anden side en økonomisk virksomhed, som er forbundet med sporten. Domstolen har fastslået, at sportsudøvelse henhører under fællesskabsretten, for så vidt der er tale om en økonomisk virksomhed i artikel 2 EF's forstand (Domstolens dom af 12.12.1974, sag 36/74, Walrave og Koch, Sml. s. 1405, herefter »Walrave-dommen«, præmis 8, af 15.12.1995, sag C-415/93, Bosman, Sml. I, s. 4921, herefter »Bosman-dommen«, præmis 73, og af 11.4.2000, forenede sager C-51/96 og C-191/97, Deliège, Sml. I, s. 2549, herefter »Deliège-dommen«, præmis 41). Selve den sportslige udøvelse og de regler, som nødvendigvis er forbundet med denne aktivitet, herunder antidopingreglerne, falder uden for anvendelsesområdet for EF-konkurrenceretten. Af denne grund kan Retten ifølge Republikken Finland ikke give sagsøgerne medhold uden samtidig at skade det internationale antidopingsystem, hvilket vil svække de værdier, som sportsverdenen ønsker at fremme.

Rettens bemærkninger

35 I den foreliggende sag, hvori der er nedlagt påstand om annullation af en beslutning om afvisning af en klage efter afslutningen af en procedure i henhold til artikel 81 EF og artikel 82 EF, opstår reelt det spørgsmål, om et antidopingreglement kan anfægtes under hensyn til artikel 49 EF, som vedrører fri udveksling af tjenesteydelser, og hvilke slutninger, der kan drages vedrørende EF-konkurrenceretten.

36 For at besvare dette spørgsmål, som sagens udfald afhænger af, og for at kunne tage stilling til parternes anbringender og argumenter skal det anfægtede antidoping-reglements karakter og indhold behandles, set i lyset af Domstolens praksis vedrørende anvendelsen af EF-traktatens bestemmelser om de økonomiske friheder på regler vedrørende sport, og særligt de bestemmelser, som finder anvendelse på området for arbejdskraftens frie bevægelighed, den frie udveksling af tjenesteydelser og inden for konkurrenceområdet.

Om anvendelsen af EF-traktatens bestemmelser om de økonomiske friheder på regler vedrørende sport

37 Indledningsvis bemærkes, at Domstolen ifølge fast praksis kun anser sportsudøvelse for at henhøre under fællesskabsretten, for så vidt der er tale om en økonomisk virksomhed i artikel 2 EF's forstand (Walrave-dommen, præmis 4, dom af 14.7.1976, sag C-13/76, Donà, Sml. s. 1333, herefter »Donà-dommen«, præmis 12, Bosman-dommen, præmis 73, Deliège-dommen, præmis 41, og dom af 13.4.2000, sag C-176/96, Lehtonen og Castors Braine, Sml. I, s. 2681, herefter »Lehtonen-dommen«, præmis 32). Domstolen har i øvrigt anerkendt, at sport har stor samfundsmæssig betydning i Fællesskabet (Bosman-dommen, præmis 106, og Deliège-dommen, præmis 41).

38 Denne retspraksis underbygges i øvrigt af erklæring nr. 29 om sport, som er knyttet til slutakten for den konference, der vedtog ordlyden af Amsterdam-traktaten, idet konferencen i erklæringen understreger sportens samfundsmæssige betydning og bl. a. opfordrer Den Europæiske Unions organer til at lægge særlig vægt på de specielle forhold, der er kendetegnende for amatørsporten. Denne erklæring er navnlig i overensstemmelse med den nævnte retspraksis, for så vidt som den vedrører de situationer, hvor sportsudøvelsen udgør en økonomisk virksomhed (Deliège-dommen, præmis 42).

39 Når sportsudøvelse har karakter af enten lønnet arbejde eller en udveksling af tjenesteydelser mod vederlag, falder den ind under anvendelsesområdet for enten artikel 39 EF ff. eller artikel 49 EF ff. (Walrawe-dommen, præmis 5, Donà-dommen, præmis 12 og 13, og Bosman-dommen, præmis 73).

40 Domstolen har således fastslået, at de forbud, som er fastsat i traktatens bestemmelser, finder anvendelse på de regler, der er gældende inden for sporten, og som omhandler det økonomiske aspekt af sportsudøvelsen. Domstolen har i den forbindelse fastslået, at reglerne for betaling af transfergodtgørelser ved en transfer mellem klubber (transferklausul) af en professionel fodboldspiller, der derved begrænser antallet af professionelle spillere fra andre medlemsstater, som klubberne kan stille til kampene (reglerne for sammensætningen af klubbernes hold), eller regler, som uden objektive hensyn, der udelukkende vedrører sporten som sådan eller er begrundet i spillernes forskellige situationer (klausul vedrørende transfertidsfrister), fastsætter forskellige transfertidsfrister for spillere fra andre medlemsstater, falder inden for traktatens bestemmelser og er underlagt traktatens forbud (jf. henholdsvis Bosman-dommen, præmis 114 og 137, Lehtonen-dommen, præmis 60, og Domstolens dom af 8.5.2003, sag C-438/00, Deutscher Handballbund, Sml. I, s. 4135, herefter »Kolpak-dommen«, præmis 56-58).

41 De forbud, som er indeholdt i disse traktatbestemmelser, omhandler derimod ikke rent sportslige regler, dvs. regler, der udelukkende vedrører sporten og som sådan ikke har noget med økonomisk virksomhed at gøre (Walrave-dommen, præmis 8). Sådanne regler vedrørende sportsstævners særlige karakter og rammer, er nødvendige for organiseringen og den korrekte afholdelse af sportsstævner og kan ikke anses for at udgøre en hindring af de fællesskabsretlige bestemmelser om arbejdskraftens frie bevægelighed og den frie udveksling af tjenesteydelser. I den forbindelse har Domstolen udtalt, at sammensætningen af landshold udgør rent sportslige regler og derfor i sagens natur falder uden for anvendelsesområdet for artikel 39 EF og 49 EF (Walrave-dommen, præmis 8, og Donà-dommen, præmis 14), ligesom også regler om udtagelse af de medlemmer af et forbund, som kan deltage

ved internationale sportsturneringer på højt plan (Deliège-dommen, præmis 64). »Spilleregler« i snæver betydning falder også under denne kategori af regler, f.eks. de regler, som fastsætter længden af kampe eller antallet af spillere på banen, idet sport ikke kan eksistere og fungere uden fastsatte regler. En sådan indskrænkning af de omhandlede traktatbestemmelsers anvendelsesområde må begrænses til, hvad dens formål kræver (Walrave-dommen, præmis 9, Donà-dommen, præmis 15, Bosman-dommen, præmis 76 og 127, Deliège-dommen, præmis 43, og Lehtonen-dommen, præmis 34).

42 Det bemærkes, at Domstolen ikke har haft lejlighed til i de nævnte domme at udtale sig om, hvorvidt de pågældende sportslige regelsæt er omfattet af traktatens konkurrenceregler (jf. Bosman-dommen, præmis 138, Deliège-dommen, præmis 36-40, og Lehtonen-dommen, præmis 28). De principper, som er udledt i retspraksis vedrørende anvendelsen af fællesskabsbestemmelserne om arbejdskraftens frie bevægelighed og den frie udveksling af tjenesteydelser på sportslige regelsæt, finder ligeledes anvendelse hvad angår traktatens konkurrenceregler. Den omstændighed, at et rent sportsligt regelsæt ikke har noget med økonomisk virksomhed at gøre, og det derfor ifølge Domstolen ikke falder ind under anvendelsesområdet for artikel 39 EF og 49 EF, betyder ligeledes, at regelsættet ikke har noget at gøre med de økonomiske konkurrenceforhold, hvilket betyder, at det heller ikke falder ind under anvendelsesområdet for artikel 81 EF og 82 EF. Omvendt vil et regelsæt, som ganske vist er fastsat inden for sportsområdet, men ikke er rent sportsligt, men derimod vedrører det økonomiske aspekt, som sportsudøvelse kan have, falde ind under anvendelsesområdet for såvel artikel 39 EF og 49 EF som artikel 81 EF og 82 EF, og kan i givet fald udgøre en hindring for de friheder, som er sikret ved disse bestemmelser (jf. generaladvokat Lenz' forslag til afgørelse i Bosman-sagen, Sml. I, s. 4930, punkt 253-286, særligt punkt 262, 277 og 278, generaladvokat Cosmas' forslag til afgørelse i Deliège-sagen, Sml. I, s. 2553, punkt 103-112, og generaladvokat Albers forslag til afgørelse i Lehtonen-sagen, Sml. I, s. 2685, punkt 110 og 115), og være genstand for en procedure i henhold til artikel 81 EF og 82 EF.

43 Det er i lyset af disse bemærkninger, at karakteren af antidopingreglementet og, i den foreliggende sag, de anfægtede antidopingregler, skal undersøges.

De anfægtede antidopingreglers karakter

44 Det bemærkes, at selv om sport på højt niveau i vidt omfang er blevet en økonomisk virksomhed, står det dog fast, at bekæmpelsen af doping ikke forfølger noget økonomisk hensyn. Med dopingbekæmpelsen tilsigtes det således først og fremmest at bevare sportsånden (fair play), uden hvilken sport, det være sig på amatør- eller på professionelt plan, ikke kan anses for sport. Dette hensyn, som udelukkende er socialt, forfølger i sig selv dopingbekæmpelse. For det andet, og i det omfang dopingpræparaterne ikke er uden negative fysiologiske virkninger, skal denne bekæmpelse beskytte atleternes sundhed. Reglen om forbud mod doping, som et særligt udtryk for kravet om fair play, er en af de vigtigste regler for sportsudøvelse.

45 Det skal i øvrigt understreges, at sportsudøvelse i sin kerne er en gratis udøvelse, som ikke er økonomisk, også selv om atleten dyrker sporten på professionelt plan. Forbuddet mod doping og antidopingreglementet vedrører med andre ord udelukkende, også selv om udøvelsen foretages af en professionel, en ikke økonomisk side af sportsudøvelsen, som udgør selve dens kerne.

46 Disse bemærkninger har fundet udtryk i fællesskabsplanen til bekæmpelse af doping inden for sporten af 1. december 1999 (KOM(1999) 643 endelig udg.), hvorefter doping »symboliserer [...] sportens modsætning og er i modstrid med de værdier, som sporten traditionelt har stået for«, i Kommissionens arbejdsdokument af 29. september 1998, benævnt »Fremskridt og perspektiver i fællesskabstiltagene inden for sport«, hvori det anføres, at »sport har en karakterbyggende rolle« i kraft af »værdierne, der er forbundet med fair play, solidaritet, loyal konkurrence og den team-spirit«, som sporten bibringer, og i Kommissionens rapport af 10. december 1999 til Det Europæiske Råd med henblik på at bibeholde de nuværende strukturer på sportsområdet og at bevare sportens samfundsmæssige funktion inden for Fællesskabets rammer (KOM(1999) 644 endelig udg., også kaldet »Helsingfors-rapporten«), hvoraf det fremgår, at »regler, der er en del af den enkelte sportsgren, er først og fremmest »spillereglerne«. Formålet med disse regler er sikre konkurrence på lige vilkår«.

47 Herefter må det fastslås, at forbuddet mod doping er begrundet i rent sportslige hensyn og derfor ikke har noget at gøre med økonomiske hensyn. Dette medfører, set i lyset af retspraksis og bemærkningerne ovenfor i præmis 37-42, at reglerne om dopingbekæmpelse lige så lidt som de regelsæt, som Domstolen tog stilling til i Walrave-, Donà- og Deliège-dommene, kan falde ind under traktatbestemmelserne vedrørende de økonomiske friheder og navnlig ikke under artikel 49 EF, 81 EF og 82 EF. Antidopingreglerne er tæt knyttet til sporten som sådan.

48 I den foreliggende sag finder Retten, at samme konklusion gør sig gældende med hensyn til det anfægtede antidopingreglement.

49 For det første fremgår det af sagen, at det anfægtede antidopingreglement ikke forfølger noget diskriminerende hensyn. Sagsøgerne har navnlig på ingen måde påstået, snarere tværtimod, at tærskelværdien i præmis 3 skulle have været anvendt selektivt på visse bestemte atleter eller kategorier af atleter for at udelukke dem fra sportskampe. I tilfælde af en sådan forskelsbehandling kan den begrænsning af anvendelsesområdet for traktatens bestemmelser om de økonomiske friheder, som Domstolen har anerkendt med hensyn til rent sportslige forskrifter (Walrave-dommen, præmis 9), klart ikke finde anvendelse på det anfægtede reglement. Denne begrænsning kan således ikke indskrænkes til sit egentlige formål, hvilket er at bevare idéen om den ædle kappestrid og andre sportsidealer (generaladvokat Cosmas' forslag til afgørelse i Deliège-sagen, punkt 50 og 74). Et sådant reglement falder derfor ikke uden for anvendelsesområdet for traktatens bestemmelser om de økonomiske friheder, og der vil kunne opstå en tilsidesættelse af disse friheder, hvilken tilsidesættelse det tilkommer Kommissionen at fastslå og sanktionere i henhold til artikel 81 EF og 82 EF, hvis det pågældende reglement tilsidesætter konkurrenceretlige regler.

50 For det andet finder Retten ikke, at de argumenter, hvorved sagsøgerne forsøger med to forskellige indgangsvinkler at drage den rent sportslige karakter af det anfægtede antidopingreglement i tvivl, kan lægges til grund.

51 Ifølge den første indgangsvinkel har sagsøgerne gjort gældende, at de anfægtede antidopingreglement krænker deres økonomiske frihed, idet det for dem medfører økonomiske konsekvenser.

52 Denne argumentation, der svarer til at hævde, at et reglement ikke kan være rent sportsligt, hvis det har økonomiske konsekvenser, er i strid med Domstolens praksis.

53 Det er således netop i det omfang, hvor et sportsreglement for det første har økonomiske konsekvenser for professionelle atleter, og for det andet, hvor visse af disse atleter finder, at dette reglement er for vidtgående, at der opstår en tvist, og der opstår det spørgsmål, om dette reglement har en rent sportslig karakter (regler, der gav anledning til Walrave-, Deliège- og Dona-dommene), eller om det vedrører sportens økonomiske aspekt (regler, der gav anledning til Bosman-, Lehtonen- og Kolpak-dommene).

54 Stadigvæk under den første indgangsvinkel har sagsøgerne gjort gældende, navnlig under retsmødet, at det anfægtede antidopingreglement på grund af sin angiveligt vidtgående karakter tilsidesætter atleternes økonomiske friheder, som er sikret ved traktaten. Med andre ord er dette reglement, som i øvrigt ikke er udtryk for forskelsbehandling, for vidtgående, og er af denne grund blevet noget andet end et antidopingreglement, og derfor noget andet end et rent sportsligt reglement.

55 Denne argumentation kan ikke lægges til grund. Det er ubestridt, at de anfægtede regler i sagens natur er antidopingregler. De forfølger navnlig ikke noget diskriminerende hensyn. Heraf følger, at reglernes angivelige vidtgående karakter, såfremt den må anses for godtgjort, ikke har til følge, at de mister deres rent sportslige karakter, hvorefter reglernes lovlighed ville være afhængig af et skøn i

henhold til konkurrencerettens økonomiske kriterier, eftersom de er begrænset til deres egentlige formål, nemlig bekæmpelse af doping og bevarelsen af sportsånden. Sagsøgerne har i øvrigt erkendt, at det er berettiget at forfølge dette hensyn.

56 Ifølge den anden indgangsvinkel har sagsøgerne i stævningen anført, at det anfægtede antidopingreglement ikke kun er begrundet i altruistiske hensyn og sundhedshensyn, men også i IOC's egne økonomiske hensyn, navnlig det i princippet legitime ønske om, at De Olympiske Leges økonomiske potentiale ikke formindskes på grund af dopingskandaler. For så vidt som det med dette argument antydes, at det anfægtede antidopingreglement ikke er rent sportsligt, bør dette argument fornægtes.

57 Den omstændighed, at IOC kan have haft et ifølge sagsøgerne legitimt ønske om at bevare De Olympiske Leges økonomiske potentiale ved fastsættelsen af det anfægtede antidopingreglement, kan ikke i sig selv fratage dette reglement dets rent sportslige karakter.

58 Selv om det måtte anses for bevist, hvilket ikke er tilfældet, at IOC har handlet udelukkende ud fra sine egne økonomiske interesser, er der grund til at antage, at IOC ville have valgt den tærskelværdi, som var bedst understøttet rent videnskabeligt. Retten finder, at IOC's økonomiske interesse er at have det videnskabeligt set mest præcise antidopingreglement, for derved at kunne sikre det bedste niveau for sportskampe, og dermed medieinteressen, og undgå de skandaler, der vil kunne opstå ved en systematisk udelukkelse af atleter, som ikke tilsidesætter reglementet.

59 Det følger heraf, at sagsøgernes argumentation, hvorefter fastsættelsen af den angiveligt for lave tærskelværdi var begrundet i IOC's økonomiske interesser, ikke er relevant eller overbevisende og derfor bør forkastes.

60 Retten finder vedrørende den anfægtede beslutning, at Kommissionens konklusion i betragtning 72 til beslutningen, hvorefter »reglerne og praksis i den foreliggende sag ikke falder ind under forbuddet i artikel 81 [EF] og 82 [EF]«, er korrekt.

61 For at nå frem til denne konklusion udtalte Kommissionen — efter at have anført i punkt 40 i den anfægtede beslutning, at vurderingen af de anfægtede antidopingreglers forenelighed med artikel 81 EF indebærer en undersøgelse med det formål at fastslå, om de i den juridiske og økonomiske kontekst, hvori de er bragt i anvendelse, har til formål eller til følge at begrænse konkurrencen — at disse regler ikke har til formål at begrænse konkurrencen. Det drejer sig ifølge Kommissionen om foranstaltninger, som udelukkende skal bekæmpe doping, og hvis eneste formål er at sikre, at atleter, hvis adfærd strider mod de forpligtelser, som de er underlagt med hensyn til brugen af forbudte stoffer og brugen af forbudte metoder, bliver opdaget og pålagt sanktioner (punkt 41 i den anfægtede beslutning). Hvad angår følgerne for konkurrencen har Kommissionen fastslået, at de anfægtede antidopingregler kunne have til følge at begrænse en atlets handlefrihed, men at en sådan begrænsning ikke nødvendigvis var en hindring af konkurrencen i artikel 81 EF's forstand, idet denne begrænsning kan være nødvendig for organiseringen og afholdelsen af sportsarrangementer (punkt 42 i den anfægtede beslutning). Til sidst i den anfægtede beslutning kommer Kommissionen, på baggrund af en analyse baseret på Wouters-dommen, frem til, at de anfægtede antidopingregler er snævert forbundet med en ordentlig afholdelse at et sportsarrangement, at de er nødvendige for effektivt at kunne bekæmpe doping, og at begrænsningen af atleters handlefrihed ikke går ud over, hvad der er nødvendigt for at opnå dette formål. Ifølge Kommissionen falder reglerne derfor ikke ind under forbuddet i artikel 81 EF (punkt 55 i den anfægtede beslutning).

62 Kommissionen præciserede under retsmødet på et spørgsmål fra Retten, at den anfægtede beslutning er baseret på Walrave-, Donà- og Deliège- dommene, som er nævnt ovenfor i præmis 37 og 41, og derfor på det anfægtede antidopingreglements rent sportslige karakter. Kommissionen tilføjede, at når den har behandlet det anfægtede antidopingreglement, som ganske vist er rent sportsligt, på grundlag af konkurrenceretten og efter den analysemetode, som er anvendt i Wouters-dommen, er det som et »subsidiært« eller endog »overflødigt« element. Kommissionen har

navnlig villet sikre sig, at det anfægtede antidopingreglement ikke var forskelsbehandlende.

63 Det bemærkes, at sagsøgerne ikke i klagen har gjort gældende, at det anfægtede antidopingreglement er udtryk for forskelsbehandling. Det var derimod ubestridt, at det omfatter alle atleter. Dette er i øvrigt underforstået i den anfægtede beslutning, som kun nævner det i punkt 50.

64 Hvad angår det mere generelle spørgsmål om Kommissionens behandling, på subsidiært eller overflødigt grundlag, af det anfægtede antidopingreglement i relation til konkurrenceretten, finder Retten, at en sådan behandling ikke var fornøden, idet det drejede sig om rent sportslige forskrifter og under hensyn til Walrave-, Donà- og Deliège-dommene.

65 Det skal i øvrigt bemærkes, at den foreliggende sag adskiller sig fra den sag, der lå til grund for Wouters-dommen. De regler, der var omtvistet i Wouters-sagen, vedrørte en markedsadfærd — indgåelse af samarbejde mellem advokater og revisorer — og de fandt anvendelse på et erhverv, som pr. definition er økonomisk, nemlig erhvervet som advokat. Derimod omhandler reglementet i den foreliggende sag en adfærd — doping — som ikke kan sidestilles med en markedsadfærd, uden at sportens særegne karakter herved forvanskes, og de finder anvendelse på en udøvelse, nemlig sportsudøvelse, hvis kerne, således som det er udtrykt i præmis 45, ikke har noget med økonomiske hensyn at gøre.

66 Retten finder imidlertid, at henvisningen til analysemetoden i Wouters-dommen under ingen omstændigheder kan rejse tvivl med hensyn til Kommissionens konklusion i den anfægtede beslutning, hvorefter det anfægtede antidopingreglement falder uden for anvendelsesområdet for artikel 81 EF og 82 EF, da denne konklusion i sidste instans er baseret på, at det anfægtede antidopingreglement er et rent sportsligt reglement.

67 Denne rent sportslige karakter af reglementet medfører, at sagsøgernes anfægtelse af det omhandlede antidopingreglement henhører under regler for sporten og under kompetencen for de organer, der træffer afgørelse i sportstvister. Det bemærkes, at sagsøgerne kun delvis har udnyttet de retsmidler, de havde til rådighed. De har således undladt at anke TAS' voldgiftkendelse af 23. maj 2001 til den schweiziske forbundsdomstol.

68 Under hensyn til det ovenfor anførte må det fastslås, at de tre annullationsanbringender, som sagsøgerne har fremført til støtte for søgsmålet, er uden relevans. De to første anbringender, der vedrører åbenbart urigtige skøn, som Kommissionen ifølge sagsøgerne har anlagt ved at kvalificere IOC som en virksomhed og ved at anvende kriterierne i Wouters-dommen, er baseret på den fejlagtige forudsætning, at det anfægtede antidopingreglement falder ind under konkurrencerettens anvendelsesområde. Hvad angår det tredje anbringende, der vedrører Kommissionens åbenbart urigtige skøn med hensyn til anvendelsen af artikel 49 EF, finder Retten, at det hviler på den fejlagtige forudsætning, at det anfægtede antidopingreglement falder ind under denne bestemmelse. Disse anbringender bør derfor forkastes, uden det er fornødent at behandle dem yderligere.

69 Herefter bør Kommissionen frifindes, uden at det fornødent at tage hensyn til sagsøgernes anmodning om at måtte føre to videnskabelige sagkyndige som vidner.

Sagens omkostninger

70 I henhold til procesreglementets artikel 87, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da sagsøgerne har tabt sagen, bør det pålægges dem at betale sagens omkostninger i overensstemmelse med Kommissionens påstand herom. I henhold til samme reglements artikel 87, stk. 4, første afsnit, bærer medlemsstater, der er indtrådt i en sag, deres egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer:

RETTEN (Fjerde Afdeling)

1) Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber frifindes.

2) Sagsøgerne bærer deres egne omkostninger og betaler Kommissionens omkostninger.

3) Republikken Finland bærer sine egne omkostninger.

Legal Tiili Vilaras

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 30. september 2004.

H. Jung

Justitssekretær

H. Legal

Afdelingsformand